

Regeling van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 18 maart 2020, nr. WJZ/ 20075521, tot wijziging van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies in verband met tijdelijke uitbreiding van de Borgstelling MKB-landbouwkredieten vanwege de uitbraak van het coronavirus

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

Gelet op artikelen 2, eerste lid, 4, 5, eerste lid, en 30, vierde en vijfde lid, van het Kaderbesluit nationale EZ-subsidies;

Besluit:

ARTIKEL I

Bijlage 2.5.1 van de Regeling nationale EZ-subsidies wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel d, wordt na 'met een minimum van € 5.000' ingevoegd 'respectievelijk 10 procent van het landbouwborgstellingskrediet met een minimum van € 5.000 voor een landbouwborgstellingskrediet dat op grond van een kredietovereenkomst is verstrekt die voldoet aan de criteria van artikel 6'.
2. In onderdeel e, wordt na 'het landbouwborgstellingskrediet' ingevoegd ', met uitzondering van een landbouwborgstellingskrediet dat op grond van een kredietovereenkomst is verstrekt die voldoet aan de criteria van artikel 6'.
3. Aan onderdeel h, wordt na 'in een groep verbonden is' toegevoegd ', met uitzondering van een landbouwborgstellingskrediet dat op grond van een kredietovereenkomst is verstrekt die voldoet aan de criteria van artikel 6'.
4. In onderdeel i, wordt na 'landbouwborgstellingskrediet' ingevoegd ', met uitzondering van een landbouwborgstellingskrediet dat op grond van een kredietovereenkomst is verstrekt die voldoet aan de criteria van artikel 6'.
5. In onderdeel j wordt na 'landbouwborgstellingskrediet' ingevoegd ', met uitzondering van een landbouwborgstellingskrediet dat op grond van een kredietovereenkomst is verstrekt die voldoet aan de criteria van artikel 6'.

B

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding '1.' geplaatst.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
 2. Het eerste lid, aanhef en onderdeel b, is niet van toepassing indien sprake is van een landbouwborgstellingskrediet dat op grond van een kredietovereenkomst is verstrekt die voldoet aan de criteria van artikel 6.

C

Na artikel 5 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 6. Criteria kredietovereenkomst: financiering in het kader van gevolgen uitbraak coronavirus

In afwijking van artikel 5 verleent de Staat uitsluitend een landbouwborgstellingskrediet voor financiering in het kader van de gevolgen uitbraak coronavirus indien het door de Financier te verstrekken krediet of een deel van het krediet:

- a. voor de duur van maximaal twee jaar wordt verstrekt aan een MKB-landbouwondernemer, en
- b. betrekking heeft op een liquiditeitsbehoefte van die MKB-landbouwondernemer als gevolg van de uitbraak van het coronavirus.

D

In artikel 8 wordt, onder vernummering van het derde tot en met vijfde lid tot vierde tot en met zesde lid, een lid ingevoegd, luidende:

3. De minister beslist binnen 1 dag tot verlening van het landbouwborgstellingskrediet op grond van een kredietovereenkomst die voldoet aan de criteria van artikel 6.

E

Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel c, subonderdeel 1°, wordt 'de artikelen 5, 6 en 7' vervangen door 'de artikelen 5 en 7'.

- b. In onderdeel c, subonderdeel 2°, wordt 'artikel 13, eerste tot en met derde lid' vervangen door 'artikel 13, eerste tot en met vierde lid'.

2. Onder vernummering van onderdeel d tot onderdeel e, wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

- d. De in onderdeel c, subonderdelen 1° en 2°, genoemde maximumbedragen kunnen worden verhoogd met een bedrag van maximaal € 300.000 voor zover het één of meer landbouwborgstellingskredieten betreffen die zijn verstrekt op grond van één of meer kredietovereenkomsten die voldoen aan de criteria van artikel 6;

F

Artikel 14 wordt als volgt gewijzigd:

1. Na het vijfde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

- 5a. Indien sprake is van een landbouwborgstellingskrediet dat op grond van een kredietovereenkomst is verstrekt die voldoet aan de criteria van artikel 6, geldt voor de toepassing van het eerste lid:

- a. in plaats van een periode van ten hoogste 6 jaar een periode van ten hoogste 2 jaar; en
- b. dat het eerste kalenderkwartaal waarin vermindering plaatsvindt, aanvangt op de eerste dag van het door de Financier gekozen kalenderkwartaal.

2. In het zesde lid, onderdeel b, wordt onder vernummering van onderdeel c tot d, een onderdeel ingevoegd, luidende:

- c. sprake is van een landbouwborgstellingskrediet dat op grond van een kredietovereenkomst is verstrekt die voldoet aan de criteria van artikel 6.

G

In artikel 17 wordt, onder vernummering van het tweede lid tot derde lid, een lid ingevoegd, luidende:

2. De omvang van de landbouwborgstelling bedraagt per MKB-landbouwondernemer 70 procent van hetgeen de MKB-landbouwondernemer ten tijde van het overeenkomstig artikel 16 ingediende verzoek uit hoofde van één of meer landbouwborgstellingskredieten pro resto verschuldigd is voor zover die landbouwborgstellingskredieten op grond van één of meer kredietovereenkomsten zijn verstrekt die voldoen aan de criteria van artikel 6.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant

waarin zij wordt geplaatst en werkt terug tot en met 18 maart 2020.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 18 maart 2020

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten*

TOELICHTING

1. Aanleiding en doel

Met deze regeling wordt de subsidiemodule Borgstelling MKB-landbouwkredieten (BL) in titel 2.5 van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies (RNELS) gewijzigd. De wijziging houdt verband met steun aan MKB-landbouwbedrijven die getroffen zijn of worden door de uitbraak van het coronavirus. Dit is aangekondigd in de brief aan de Tweede Kamer van het kabinet van 17 maart 2020.

MKB-landbouwbedrijven kunnen in liquiditeitsproblemen komen als gevolg van de uitbraak van het coronavirus en daardoor veroorzaakte bredere economische effecten. Banken en andere financiers kunnen landbouwbedrijven helpen door tijdelijke verstrekking van een overbruggingskrediet of een ophoging van het rekening-courantkrediet (RC-krediet). Ook opschorting van aflossingen van bestaande kredietlijnen is een mogelijkheid die financiers zelf kunnen treffen.

Met deze wijziging wordt aangesloten bij de tijdelijke verruiming, voor de duur van één jaar, van titel 3.11 Borgstelling MKB-kredieten van de RNELS. Zo wordt ook met de BL een bijdrage geleverd aan het mitigeren van deze effecten, zodat landbouwbedrijven met een gezond toekomstperspectief gefinancierd kunnen blijven worden. Met de BL staat de Staat voor een deel borg voor MKB-landbouwbedrijven die een kredietovereenkomst willen sluiten.

De MKB-landbouwbedrijven die worden geraakt door de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus en daardoor in liquiditeitsproblemen komen, kunnen tijdelijk rekenen op een verruiming van de BL. Deze verruiming betekent dat de Staat een hoger garantieaandeel aanbiedt. In de huidige regeling betreft het landbouwborgstellingskrediet in de meeste gevallen 66,6% van het krediet dat de financier (vaak een bank) verstrekt. De borg van de overheid bedraagt 70% van dit reguliere landbouwborgstellingskrediet. Er zijn daarbij wel een paar aparte voorzieningen voor starters en overnemers en landbouwinnovatie, de zogenaamde BL plus, en het zogenaamde vermogensversterkend krediet. De tijdelijke verruiming is echter gericht op de reguliere landbouwborgstellingskredieten en houdt in dat de Staat voor 70% borg staat voor het gehele kredietbedrag dat door de financier wordt verstrekt. Dit is een verhoging van 50%. Deze tijdelijke verruiming kan benut worden door MKB-landbouwbedrijven om bij een financier een overbruggingskrediet of verhoging RC-krediet met een maximale looptijd van twee jaar te verkrijgen bij een financier. Het vormt de kern van wat met deze wijzigingsregeling wordt beoogd: zorgen voor meer financiële armsgslag voor MKB-landbouwbedrijven die in de problemen komen en werkkapitaal en/of liquiditeit nodig hebben. Ook een aantal overige voorwaarden opgenomen in de modelovereenkomst in de BL zal worden versoepeld. Dit helpt deze landbouwbedrijven om aan hun dagelijkse betaalverplichtingen te kunnen blijven voldoen.

2. Inhoud van de regeling

De bovengenoemde wijziging vindt plaats door de bij de subsidiemodule behorende modelovereenkomst op enkele plaatsen te wijzigen (bijlage 2.5.1). De kern wordt gevormd door het kwalificeren van de financiering die als landbouwborgstellingskrediet kan worden verstrekt: een kortlopend krediet met een maximale looptijd van twee jaar vanwege liquiditeitsbehoefte als gevolg van de uitbraak van het coronavirus (artikel I, onderdeel C). Normaliter dient tegelijkertijd met een landbouwborgstellingskrediet een financieringsfaciliteit te worden verstrekt door de financier waarvoor de Staat niet borg of garant staat. Deze eis vervalt (artikel I, onderdeel A, subonderdeel 3), wat als effect heeft dat de Staat voor deze vorm van financiering borg staat voor 70% van het kredietbedrag.

Verder is rekening gehouden met de omstandigheid dat een MKB-landbouwondernemer mogelijk door al lopende landbouwborgstellingskredieten nu geen of minder landbouwborgstellingskrediet voor de hiervoor genoemde kortlopende kredieten voor liquiditeit of werkkapitaal zou kunnen krijgen. De regeling voorziet in artikel I, onderdeel E, in een verruiming van de toegestane cumulatie van reeds verstrekte landbouwborgstellingskredieten met maximaal € 300.000. Die verruiming heeft uitsluitend betrekking op landbouwborgstellingskredieten voor die kortlopende kredieten. Gelet op de aard van de problematiek als gevolg van de uitbraak van het coronavirus en de vorm en duur van de gewenste financiering zijn nog twee versoepelingen doorgevoerd in de voorwaarden voor een landbouwborgstellingskrediet zoals opgenomen in artikel 3 van de modelovereenkomst. In de eerste plaats is de verplichting aan de banken om een persoonlijke borgstelling te vragen voor het krediet verlaagd van 25% naar 10%. Voorts wordt niet de eis gesteld dat er een tekort is aan zekerheden (artikel I, onderdeel A, subonderdelen 1 en 2).

Artikel 14 van de modelovereenkomst bevat het regime voor de berekening van de omvang en de duur van de landbouwborgstelling. Artikel 14, eerste lid, bevat het reguliere regime, waarbij voor de berekening van de omvang van de borgstelling het landbouwborgstellingskrediet na verloop van ieder kalenderkwartaal wordt verminderd met een zodanig vast bedrag, dat het landbouwborgstellingskrediet op de laatste datum waarop het moet zijn afgelost, maar uiterlijk na verloop van 6 jaar, nihil

bedraagt. Artikel 14, vierde lid, regelt dat het eerste kalenderkwartaal van aflossing aanvangt op de eerste dag van het tweede kalenderkwartaal dat volgt op het kalenderkwartaal waarin de kredietovereenkomst is gesloten. Met deze regeling tot tijdelijke verruiming geldt een afwijkend regime (artikel I, onderdeel F).

In de eerste plaats is de duur van dit landbouwborgstellingskrediet niet zes jaar, maar twee jaar. Uiterlijk na verloop van deze periode moet het landbouwborgstellingskrediet zijn afgelost. Dat kan op twee manieren. In de eerste plaats kan dat door het landbouwborgstellingskrediet na verloop van ieder kwartaal te verminderen met een vast bedrag, zodat het na verloop van 2 jaar nihil bedraagt en dus is afgelost. Het is aan de financier om te bepalen in welk kwartaal met de aflossing moet worden begonnen. Daartoe bestaat de vrijheid.

Hoe later wordt begonnen met aflossen, hoe hoger het vaste bedrag zal zijn. De financier kan ook kiezen voor een aflossing aan het einde van de looptijd ten bedrage van de hoofdsom. Dit wordt bereikt door in het laatste kwartaal van de looptijd van het landbouwborgstellingskrediet met de aflossing te beginnen en deze dan in één keer af te lossen.

Met deze regeling wordt voorts voorzien in de wijziging van enkele andere bepalingen in de modelovereenkomst die verband houden met deze tijdelijke verruiming zoals een verkorte beslistermijn opgenomen in artikel 8 (artikel I, onderdeel D).

3. Staatssteun

De subsidie die wordt verstrekt met de BL houdt staatssteun in. De staatssteun wordt gerechtvaardigd door de algemene groepsvrijstellingsverordening, in het bijzonder artikel 21 van die verordening. De wijzigingen van deze regeling voor deze subsidiemodule hebben hiervoor geen gevolgen.

4. Regeldruk

Voor de agrarische ondernemer

De regeldruk voor agrarische ondernemers wordt nauwelijks verzaamd omdat er ook een aantal voorwaarden niet gelden bij deze tijdelijke verruiming. De ondernemer zal afspraken moeten maken met de financier over het afsluiten van een krediet en daarbij moeten aangeven dat hij in liquiditeitsproblemen is gekomen door de uitbraak van het coronavirus.

Voor de financiers

Ook voor de financiers is de regeldruk nagenoeg onveranderd. De per 1 januari 2017 gekozen uitvoeringssystematiek is conform de systematiek die wordt gehanteerd bij de uitvoering door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) van titel 3.11 Borgstelling MKB-kredieten van de RNES. Ook die regeling is vanwege de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus aangepast zoals aangekondigd in de brief van de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat van 15 maart 2020.¹ Voor zover het verstrekken van dit krediet meer werk vraagt van een financier, is dat inherent aan dat product van de financier, met uitzondering van de toetsing die de financier moet doen om aan de voorwaarden voor een borgstelling te voldoen: liquiditeitsbehoefte.

5. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt terug tot en met 18 maart 2020. Dit is geen vast verandermoment als bedoeld in aanwijzing 4.17, tweede lid, van de Aanwijzingen voor de regelgeving. Tevens wordt afgeweken van de regel dat tussen de publicatiedatum en het tijdstip van inwerkingtreding een termijn van minimaal twee maanden in acht wordt genomen. Deze afwijking wordt gerechtvaardigd doordat de doelgroep van deze regeling gebaat is bij een spoedige inwerkingtreding. Een en ander spreekt voor zich gelet op de aard van de problematiek waar MKB-landbouwondernemingen als gevolg van de uitbraak van het coronavirus mee worden geconfronteerd. Om die reden bestaat evenmin bezwaar tegen de terugwerkende kracht die aan deze regeling wordt verleend. Het was noodzakelijk om reeds vooruitlopend op de inwerkingtreding van deze regeling de benodigde kredieten te verstrekken.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten*

¹ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z05121&did=2020D10641